

Project Kofferbak

Een muziektherapeutische interventie in het jongerenwerk gericht op empowerment van kwetsbare jongeren

juni 2013

Project Kofferbak

Een muziektherapeutische interventie in het jongerenwerk
gericht op empowerment van kwetsbare jongeren

Programmameider Dr. Tineke Schoot

Projectleider Peter Daemen
Muziektherapie

Lector KenVaK Dr. Susan van Hooren

Titel Raakprogramma Vaktherapie in het jongerenwerk
Projectnummer SIA-nr. 2010-12-11P (Zuyd-nr. Z10590)
Penvoerder Dr. T. Schoot 14-11-11 t/m 1-3-13
Dr. H. Smeijsters 1-03-11 tot 14-11-11

KenVaK Publishers
2013

6 blz.

Lay-out: Laurien Kok
© KenVaK Publishers

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de uitdrukkelijk
bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze
uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een
geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt,
op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke,
voorafgaande en schriftelijke toestemming van de
auteurs en van de uitgever.

KenVaK Publishers
KenVaK
Postbus 550
6400 AN Heerlen
<http://www.kenvak.nl>

Samenwerkingspartners:

Centrum voor Kinder- en Jeugdpsychiatrie
Herlaarhof

Zuyd **ZU**
Onderzoek **YD**

Subsidieverstrekker:

Titel interventie Project Kofferbak

Algemene informatie

‘Project Kofferbak’ is bedoeld als tegenhanger van project ‘Vindplaats school’ waarbij de doelgroep is benaderd vanuit de schoolsituatie.

Bij ‘Project Kofferbak’ is vooraf niets vastgelegd waardoor de rol van jongerenwerker als schakel tussen jongeren en vaktherapeut meer naar de voorgrond komt.

Muziektherapeut en projectleider gaan met de jongerenwerker mee de wijk in en benaderen de jongeren onaangekondigd op hun hangplek, met als primaire doel contact leggen en uitnodigen tot samenspel in het medium muziek met het minimale meegebrachte instrumentarium (vandaar ‘kofferbak’). In een spontaan gesprek worden de jongeren uitgenodigd tot muziek maken. In verband met de actuele omstandigheden (invallende duisternis, en late tijdstip i.v.m. overlast, slechte weersomstandigheden) kan eventueel worden uitgeweken naar een binnenlocatie.

Inclusie criteria

- Jongeren hangen op straat rond
- Jongeren zijn in beeld bij jongerenopbouwwerker
- Jongens en meisjes
- Leeftijd varieert van 14 tot 21 jaar
- Behorende tot de hanggroep die benaderd wordt

Exclusiecriteria

- Jongeren onder invloed
- Geen affiniteit met medium
- Geen motivatie

Gericht op individu of groep

Deze interventie is gericht op een groep Kortdurende activiteit met een tastbaar product als eindresultaat (een audio-opname)

Doelstellingen

Primaire doel

Contact maken en vasthouden, vertrouwen opbouwen

Algemene doelen

1. *Sociale doelen*
Luisteren, samenwerken, participeren, assertiviteit bevorderen
2. *Ontwikkeling identiteit*
Gevoel van eigenwaarde vergroten, zelfvertrouwen vergroten
3. *Emotieregulering*
Durven uiten van gevoelens in muzikaal product/proces

- Protectieve factoren*
- Dromen en ambities
 - (Muzikale) talenten
 - Vermogen tot spelen
 - Veerkracht en creativiteit

Betrokkenen en rollen van de samenwerkingsdriehoek

Jongerenwerker De jongerenwerker legt en onderhoudt contact met de jongeren, hij/zij faciliteert het gebouw PIW.

Vaktherapeut De vaktherapeut voert de interventie uit, hij/zij maakt audio-opname.

Community artist De community artist geeft ondersteuning bij de interventie en bij de video-opname.

Jongeren De jongeren motiveren en ondersteunen elkaar.

Betrokkenen van de buitenkring / tweede kring

- Collegae van de jongerenwerk denken mee
- RAAK collegae geven feedback

Wie is waarvoor verantwoordelijk?

- *De projectleider* is eindverantwoordelijk voor het hele project, onderhoudt contact tussen alle betrokken partijen, faciliteert de gemaakte afspraken, verzamelt en legt alle data vast. Hij/zij ondersteunt eventueel muzikaal tijdens de interventie.
- *De jongerenwerker* is direct contactpersoon voor de jongeren, communiceert rechtstreeks of via Social Media over gemaakte afspraken. Hij regelt een back-up locatie en eventueel vervoer van de hangplek naar deze locatie.
- *De muziektherapeut* is uitvoerder en coördinator van de mediuminterventie.
- *De community artist* wordt als muziekexpert geconsulteerd bij de muziekinterventie.

Algemene werkwijze

- Afstemming op de specifieke (hulp) vraag van een bepaalde doelgroep*
- Groepsgewijs aanbieden van laagdrempelige muziekactiviteit die aansluit bij de belevingswereld van de betreffende jongeren, in de vorm van een samenspel met zang/rap op basis van eigen teksten. Eventueel eindproduct is een audio-opname.
 - Steekwoorden die de hulpvraag van de doelgroep omschrijven zijn: verveling, nergens bijhoren, (soft-)drug- en alcoholgebruik, problemen met buurtbewoners, geen eigen plek hebben.

- De interventie is primair niet probleemgericht, er is nog geen specifieke individuele of groepshulpvraag. Er wordt competentiegericht gewerkt, net als bij jongerenwerk wordt *talentontwikkeling* als basisbegrip gebruikt. De therapeut stelt zich naar de jongere toe prikkelend maar vooral ondersteunend (supportief) op.

Welke partners in de community worden betrokken?

	Jongerenwerk	Politie, gemeente, de buurt
Door wie?	Projectleider, jongerenwerker	Jongerenwerker
Hoe?	Overleg, facilitering middels tijd/ruimte, kennisuitwisseling	Kennisuitwisseling en overleg, onder andere met wijkagent, buurtbewoners, gemeente

Hoe motiveer je de jongeren?

Door het aanbieden van een muzikale activiteit die aansluit bij de belevingswereld van de jongere en die een tastbaar resultaat of product oplevert. In dit geval een beat+rap of lied uitwerken en opnemen.

Werving

Met de jongerenwerker de straat op en contact leggen met groepen jongeren

Vasthouden

Op vrijwillige basis, via email blijven motiveren en 'warmhouden' van gemaakte afspraken

Nazorg en borging

Evaluatie in de week na de interventie; Jongerenwerker probeert vanuit de interventie contact op te bouwen met deze groep. Wordt vervolgd (bijvoorbeeld door studenten van Zuyd).

Muziektherapeutische werkwijze

Wat ga je doen?

Hangt af van de locatie:

- op een hangplek → akoestisch met djembés, cajon, gitaar, rap, improviseren, eventueel audio-opnames
- op binnenlocatie → 'spelen in een band' met elektrische versterking,

Betrokkenen

Muziektherapeut, jongerenwerker, projectleider

<i>Werkwijze</i>	<ul style="list-style-type: none">▪ Supportief De interventie is primair niet probleemgericht, er is nog geen specifieke individuele of groepshulpvraag. Er wordt competentiegericht gewerkt, net als bij jongerenwerk wordt <i>talentontwikkeling</i> als basisbegrip gebruikt. De therapeut stelt zich naar de jongere toe prikkelend maar vooral ondersteunend op▪ Re-educatief▪ Ortho-pedagogisch
<i>Methoden</i>	<ul style="list-style-type: none">▪ Eclectisch (Bruscia) Observeren, structureren, stimuleren, spiegelen, ondersteunen▪ Creatieve muziektherapie (Nordoff/Robbins) Gericht op improvisatie▪ Analoge proces (Smeijsters) Duiden van de relatie tussen gedrag binnen en buiten het medium
<i>Werkvormen-technieken</i>	<ul style="list-style-type: none">▪ Improviseren▪ 'Spelen in een band'▪ Groep opsplitsen in ritme/begeleiding/tekst▪ Materiaal verzamelen, zelf muziek componeren en teksten schrijven, samen repeteren en uitwerken▪ Uitvoeren▪ Audio-opname▪ CD branden als fysiek eindprodukt
<i>Locatie</i>	Op straat op een hangplek met een binnenlocatie zoals een jongerencentrum als plan B' achter de hand
<i>Tijdstip</i>	In overleg
<i>Frequentie</i>	In overleg
<i>Randvoorwaarden</i>	<ul style="list-style-type: none">▪ Samenwerking Het aantal beslissers dient zo klein mogelijk te zijn, direct kunnen reageren op de actuele situatie is een vereiste▪ Communicatie Jongerenwerker houdt contact met de jongeren via direct contact en social media▪ beschikbaarheid buiten kantooruren▪ materialen Instrumenten die makkelijk vervoerbaar zijn, beschikbare en geschikte binnenruimte, busje voor het vervoer van de materialen en de jongeren